_____ _____ **20 lutego 2026**

(liczba punktów) (% punktów)

Wojewódzki Konkurs Geograficzny

dla uczniów klas IV – VIII Szkół Podstawowych województwa pomorskiego w roku szkolnym 2025/2026

„Nasz dom - Europa”

Stopień III – Wojewódzki

Instrukcja rozwiązywania arkusza:

1. Proszę sprawdzić, czy arkusz jest prawidłowo zadrukowany: liczy 18 stron i zawiera 17 zadań. Arkusz etapu wojewódzkiego jest wydrukowany w kolorze.
2. Proszę uważnie czytać polecenia i udzielać precyzyjnych odpowiedzi.
3. W zadaniach zamkniętych jednokrotnego wyboru, proszę postawić znak „X” przy wybranej odpowiedzi. Jeżeli doszło do pomyłki, proszę otoczyć znak „X” kółkiem i wybrać prawidłową odpowiedź. A B C⊗ A B C⊗ A B C⊗
4. Odpowiedzi do zadań otwartych proszę zapisywać w miejscu na to przeznaczonym.
5. W przypadku pomyłki w zadaniach otwartych, proszę skreślić błąd i zapisać obok prawidłową odpowiedź.
6. Arkusz proszę rozwiązywać używając niebieskiego lub czarnego długopisu albo pióra.
7. Proszę nie używać korektora.
8. Do rozwiązania arkusza nie wolno używać żadnych pomocy – linijki, kalkulatora itp.
9. Czas na rozwiązanie arkusza etapu wojewódzkiego wynosi **90 minut.**

Życzę powodzenia!

dr Bartłomiej Kulas

Zadanie 1. (0 – 7 pkt)

1) **Porozumienie Mińskie**

2) **Aksamitny rozwód**

3) **Traktat z Maastricht**

4) **Porozumienie wielkopiątkowe**

5) **Porozumienie Białowieskie**

6) **Układ w Dayton**

7) **Konferencja dwa plus cztery**

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 7 punktów.

Wielkość liter nie wpływa na poprawność odpowiedzi.

Zadanie 2. (0 – 7 pkt)

Opis mapy	Numer
Państwa Europy, które są monarchiami.	**5**
Państwa w Europie, które uznają niepodległość Kosowa.	**4**
Państwa Europy, które znajdują się nad co najmniej jednym brzegiem Dunaju.	**1**
Państwa Europy, które należą do strefy Euro.	**2**
Państwa Europy, które są członkami sojuszu NATO.	**6**
Państwa-założyciele Unii Europejskiej (wówczas EWWiS)*.	**3**
Państwa Europy, w których PKB per capita mierzone parytetem siły nabywczej jest niższe od Polski (w 2025, według danych MFW)	**7**

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 7 punktów.

Zadanie 3. (0 – 1 pkt)

Inwazja na Czechosłowację / Wojna w Czechosłowacji / Operacja Dunaj / Interwencja Wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji

I inne poprawne

1 punkt za prawidłową odpowiedź.

Wielkość liter nie wpływa na poprawność odpowiedzi.

Zadanie 4. (0 – 5 pkt)

Opis	Nazwa państwa
Państwo, z którym Polska posiada najdłuższą granicę lądową (mierzoną w kilometrach).	**Czechy**
Państwo, z którym Polska była skonfliktowana od lat 80-tych XX wieku w zakresie przebiegu granicy Wyłącznej Strefy Ekonomicznej na Bałtyku. Spór zakończono porozumieniem dopiero w 2018 r.	**Dania**
Państwo, które podobnie jak Polska należy do Unii Europejskiej ale odmawia przyjęcia waluty Euro.	**Czechy / Dania / Szwecja**
Państwo, z którym Polska ma obecnie najgorsze relacje międzynarodowe, objawiające się między innymi zamknięciem przez Polskę konsulatu tego państwa w Gdańsku pod koniec 2025 r.	**Rosja**
Państwo, z którym Polska współorganizowała Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej w 2012 r. tzw. „Euro 2012”.	**Ukraina**

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 5 punktów.

Wielkość liter nie wpływa na poprawność odpowiedzi.

Zadanie 5. (0 – 2 pkt)

5.1. Trójkąt Weimarski

Niemcy, Francja (dowolna kolejność)

5.2. Grupa Wyszehradzka (V4)

Czechy, Słowacja, Węgry

1 punkt za poprawne wypisanie wszystkich krajów, maksymalnie 2 punkty.

Wielkość liter nie wpływa na poprawność odpowiedzi.

Zadanie 6. (0 – 10 pkt)

Nazwa Państwa	Należy do Unii Europejskiej	Używa waluty Euro	Pełne międzynarodowe uznanie niepodległości	Dostęp do morza
Przykład jak rozwiązywać zadanie:				
Litwa	**X**	**X**	**X**	**X**
Mołdawia			**X**	
Państwa do udzielenia odpowiedzi:				
Białoruś			X	
Bośnia i Hercegowina			X	X
Chorwacja	X	X	X	X
Czarnogóra		X	X	X
Czechy	X		X	
Estonia	X	X	X	X
Kosowo		X		
Łotwa	X	X	X	X
Macedonia Północna			X	
Słowacja	X	X	X	

1 punkt za każdy prawidłowo uzupełniony wiersz, maksymalnie 10 punktów.

Zadanie 7. (0 – 8 pkt)

Morze Bałtyckie jest zbiornikiem ***międzykontynentalnym / otwartym / śródlądowym*** *tzn. takim, który jest otoczony lądem ze wszystkich stron i posiada jedynie niewielkie połączenie z Wszechoceanem. Przebiega ono w tzw. Cieśninach* ***Duńskich / Niemieckich / Szwedzkich*** *zwanych również Cieśninami Bałtyckimi. Należą do nich: Kattegat, Sund oraz Wielki i Mały* ***Bełt / Kalmar / Pilaw****. Zbiornik jest płytki – jego średnia głębokość to zaledwie około* ***52 m / 152 m / 252 m****. Największa głębią jest głębia* ***Gdańska / Gotlandzka /Landsort*** *(459 m.). Morze jest także słabo zasolone – średnio około* ***2 / 7 / 15*** *promili. To nie tylko skutek klimatu, ale też licznych uchodzących do niego rzek. Najwięcej słodkiej wody za wyjątkiem Newy transportuje inna rzeka –* ***Dźwina / Niemen / Wisła****. Morze posiada rozwiniętą linię brzegową z licznymi wyspami, w tym największą – Zelandią. Na drugim miejscu pod względem powierzchni jest z kolei* ***Gotlandia / Rugia / Wolin****.*

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 8 punktów.

Zadanie 8. (0 – 1 pkt)

C

1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź

Zadanie 9. (0 – 3 pkt)

1) **Szwecja**

2) **Finlandia**

3) **Dania**

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 3 punkty.

Zadanie 10. (0 – 5 pkt)

Miejsce w rankingu HDI (na świecie)	Wartość wskaźnika (od 0 do 1)	Nazwa państwa
1.	0.972	Islandia
2. (ex aequo)	0.970	Norwegia, Szwajcaria
5.	0.959	Niemcy
10.	0.951	Belgia
22.	0.930	**Austria**
26.	0.920	Francja
29.	0.915	**Czechy**
34.	0.908	Grecja
35.	0.906	**Polska**
44.	0.880	Słowacja
48.	0.862	Czarnogóra
55.	0.845	**Bułgaria**
65.	0.824	Białoruś
86.	0.785	**Mołdawia**
87.	0.779	Ukraina

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 5 punktów.

Zadanie 11. (0 – 4 pkt)

1) **Niemcy**

2) **Grecja**

3) **Polska**

4) **Belgia**

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 4 punkty.

Zadanie 12. (0 – 7 pkt)

1) **Szwecja**

2) **Litwa**

3) **Polska**

4) **Dania**

5) **Polska**

6) **Estonia**

7) **Polska**

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 7 punktów.

Punkty przyznaje się także, gdy zamiast nazw państw wpisano nazwy miast, pod warunkiem że dopasowano je poprawnie (w przypadku miast polskich).

Zadanie 13. (0 – 14 pkt)

Parki Narodowe (PN)			
Nr na mapie	**Nazwa Parku**	**Krótki opis Parku**	**Nr zdj.**
1	PN Jezior Plitwickich, Chorwacja	Największą atrakcją są jeziora krasowe połączonych ze sobą wodospadami.	**6**
2	PN Triglav, Słowenia	Jego nazwa pochodzi od najwyższego szczytu kraju w Alpach Julijskich.	**5**
3	PN Morza Wattowego, Dania	Chroni krajobraz wattowy – szerokich równin odsłanianych w czasie odpływu.	**3**
4	PN Thingvellir, Islandia	Na terenie parku przebiega się granica dwóch płyt tektonicznych gdzie powstał wąwóz.	**1**
5	PN Sarek, Szwecja	Najstarszy PN w Europie, chroni szczyty i doliny górskie oraz lodowce górskie.	**2**
6	PN Góry Olimp, Grecja	Obejmuje masyw Olimpu – mitycznej „góry bogów” z najwyższym szczytem Mitikas.	**7**
7	Słowiński PN, Polska	Chroni nadmorskie piaszczyste wydmy ruchome oraz jeziora przybrzeżne.	**4**

Obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO			
Litera na mapie	**Nazwa Obiektu**	**Krótki opis Obiektu**	**Litera zdjęcia**
A	Klasztor i pałac Eskurial pod Madrytem, Hiszpania	Budynek powstawał od 1869 roku jako wyidealizowany średniowieczny zamek rycerski w stylu eklektycznym. Często nazywany „zamkiem z bajki”.	**B**
B	Pałac Ludwika II, króla Bawarii: Neuschwanstein, Niemcy	Monumentalny architektoniczny zespół pałacowo-klasztorno-biblioteczny z 1584 r. Kompleks zbudowano z szarego granitu, w surowym stylu późnego renesansu.	**G**
C	Pałac i ogrody Schönbrunn, Austria	Pałac zbudowany w XVII–XVIII w. Otacza go ogród w stylu francuskim. Obiekt to między innymi styl barokowy i rokoko.	**F**
D	Spisz i okoliczne zabytki (Zamek Spiski), Słowacja	Kompleks zamkowy typu wczesnofeudalnego z przełomu XI i XII wieku. Sytuowany jest na wyraźnej, wielkiej kopie trawertynowej.	**D**
E	Zabytkowe centrum Splitu i Pałac Dioklecjana, Chorwacja	Rezydencja rzymskiego cesarza Dioklecjana wzniesiona w 295-305 r. n.e. Za materiał budowlany posłużył miejscowy wapień i marmur.	**A**
F	Castel del Monte (niedaleko Andrii), Włochy	Zamek zbudowany w XIII wieku. Charakteryzuje się surowością i zdradza wiele elementów architektury islamskiej. Wykonany na planie ośmiokąta foremnego.	**C**
G	Średniowieczny Zespół Miejski Torunia (Zamek Krzyżacki), Polska	Zamek zbudowany na planie podkowy, prezentuje wcześniejszą formę rozwoju zamków krzyżackich. Wybudowany w stylu gotyckim z cegły po 1356 r.	**E**

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 14 punktów.

Zadanie 14. (0 – 1 pkt)

1 punkt za prawidłową kolejność wszystkich liter.

Zadanie 15. (0 – 3 pkt)

Zadanie 15.1.

Pogoda jest chwilowym stanem atmosfery, a klimat wyznacza się w długim terminie.

I inne poprawne.

Zadanie 15.2.

Zimą pada śnieg/Jest zimno w grudniu/styczniu/lutym

Zamarzła Motława

Człowiek nie jest w stanie zmienić klimatu

To spisek żeby zarobić na OZE

Nie ma konsensusu w nauce na temat zmian klimatu

I inne poprawne.

Zadanie 15.3.

Wzrost poziomu morza / zalanie niektórych terenów Polski

Częste susze / gwałtowne zmiany pogody

Rozwój nowych chorób / Pojawienie się chorób tropikalnych

Brak retencji wody w śniegu / Wysychanie rzek

Większe zapotrzebowanie na energię do chłodzenia latem

I inne poprawne.

Nie przyznaje się punktów, gdy w wypowiedzi uczestnik dopuścił się błędów rzeczowych (w danym podpunkcie).

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 3 punkty.

Zadanie 16. (0 – 3 pkt)

Zadanie 16.1.

Strach przed powtórzeniem wydarzeń z Czarnobyla

Brak pieniędzy na budowę

Tania energia z węgla

Sprzeciw społeczny

I inne poprawne.

Zadanie 16.2.

Tani prąd

Koniec zasobów węgla i trzeba wykorzystać coś innego

Samo OZE nie wystarczy do produkcji prądu

Można uzyskać dofinansowanie z Unii Europejskiej

Niezależność energetyczna

Niskie koszty produkcji energii po wybudowaniu

I inne poprawne.

Zadanie 16.3.

Woda morska do chłodzenia

Brak elektrowni na Pomorzu

Duże zapotrzebowanie na prąd na Pomorzu

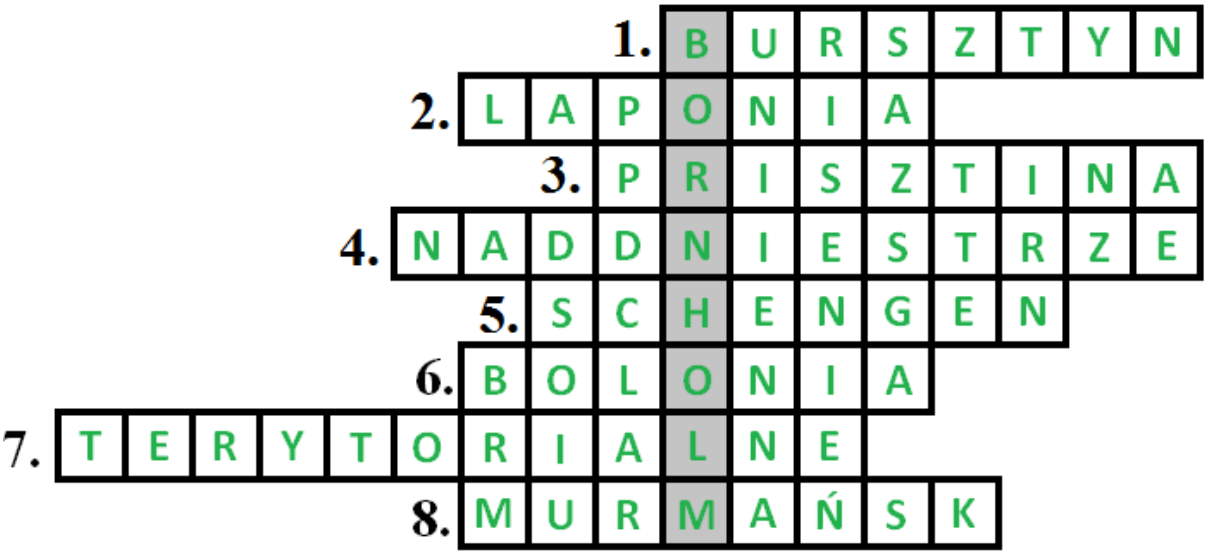
I inne poprawne.

Nie przyznaje się punktów, gdy w wypowiedzi uczestnik dopuścił się błędów rzeczowych (w danym podpunkcie).

1 punkt za każdy prawidłowy wpis, maksymalnie 3 punkty.

Zadanie 17. (0 – 9 pkt)

Prawidłowe odpowiedzi w logogryfie:

Prawidłowe hasło:

BORNHOLM

Państwo do którego odnosi się hasło:

Dania

1 punkt za każdą prawidłową odpowiedź. Maksymalnie 8 punktów.

1 dodatkowy punkt za prawidłowe odgadnięcie hasła wraz z prawidłowym wskazaniem nazwy Państwa, do którego hasło się odnosi.

Łącznie 9 punktów za całe zadanie.

Wielkość liter nie wpływa na poprawność odpowiedzi.

Punkty za hasło i jego wyjaśnienie przyznaje się odrębnie od punktów za hasła w logogryfie. Uczestnik może otrzymać punkt za odgadnięcie hasła i jego wyjaśnienie także wtedy, gdy nie odgadł choćby jednego hasła w logogryfie.

Nie przyznaje się punktów za odgadnięcie danej zagadki, jeżeli zapis jest błędny merytoryczne, np. przestawiono fragment nazwy własnej miasta, także wtedy jeżeli prawidłowo dopasowano literę do hasła głównego logogryfu.